

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
Postboks 578
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

18/4768

19. desember 2018

Statsbudsjettet for 2019 - Tildelingsbrev for Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT)

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2019 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til NOKUT. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument og skal distribueres til alle medlemmer av institusjonens styre. Eventuelle ytterligere tildelinger/endringer blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2019.

Departementet gjør oppmerksom på at tildelingsbrevet skal publiseres på institusjonens nettsider så snart det er mottatt, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2019 består av følgende deler:

1. Regjeringens prioriteringer og forventninger	2
2. Mål for 2019.....	12
3. Budsjett for 2019.....	13
4 Andre forutsetninger og krav.....	15
5 Rapportering, resultatoppfølging og frister	16

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Christoffer Wiig

1. Regjeringens prioriteringer og forventninger

1.1 Revidert langtidsplan og prioriterte områder

Regjeringen har store ambisjoner for Norge som kunnskapsnasjon. Kunnskap er nøkkelen til å gi hver enkelt mulighet til å skape seg et godt liv, og til å møte utfordringene samfunnet vårt står overfor i årene som kommer. Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende visjon:

- Kunnskap og kompetanse for et bærekraftig Norge.

Visjonen danner grunnlaget for tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Målene ligger til grunn for kunnskapspolitikken. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å realisere visjonen og nå målene. Det fordrer også godt samspill mellom virksomhetene og at alle bidrar til hverandres måloppnåelse. Virksomheten må derfor gjøre seg kjent med det samlede målbildet med visjon, overordnede mål og mål for politikkområdene slik det er presentert i hovedinnledningen i Prop. 1 S (2018–2019).

Regjeringen har høye ambisjoner for norsk forskning og høyere utdanning. Gjennom å satse på kunnskap skal vi ruste oss for fremtiden, skape nye, grønne og lønnsomme arbeidsplasser og en bedre og mer effektiv offentlig sektor. Derfor er god tilgang til utdanning sentralt. Høy kvalitet i utdanning og forskning er viktig for et velfungerende arbeids- og næringsliv og for en fortsatt stabil utvikling av det norske velferdssamfunnet. Norge skal ha verdensledende fagmiljøer som er med på å frembringe kunnskap som kan gi menneskene et bedre og rikere liv.

Regjeringen lanserte i oktober en revidert *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028* (Meld. St. 4. (2018–2019)). Langtidsplanen skal bidra til å realisere regjeringens prioriterte prosjekter og gi forutsigbarhet for forsknings- og utdanningsmiljøene. De overordnede målene i langtidsplanen er styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, møte store samfunnsutfordringer og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet. Disse målene gjelder forskning og høyere utdanning som helhet.

Som del av langtidsplanen inngår en helhetlig politikk for bygg i universitets- og høyskolesektoren. Regjeringen forventer at sektoren anser bygg som en innsatsfaktor på lik linje med andre ressurser i forskning og høyere utdanning og vurderer behov for utvikling og vedlikehold. Investeringene i universitets- og høyskolebygg skal være kostnadseffektive, men samtidig bidra til innovasjon og klima- og miljøvennlige løsninger. Regjeringen forventer at universitetsmuseene, med unike samlinger for historie, kultur og identitet, sikres.

Den reviderte langtidsplanen definerer fem langsiktige prioriteringer: 1) Hav, 2) Klima, miljø og miljøvennlig energi, 3) Fornyelse i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester, 4) Muliggjørende og industrielle teknologier, og 5) Samfunnsikkerhet og samhørighet i en globalisert verden. De langsiktige prioriteringene gjenspeiler områder der Norge har særlige kunnskapsbehov eller kunnskapsfortrinn.

Gjennomgående temaer i den reviderte langtidsplanen er digitalisering, grønt skifte og humanioraperspektivet. Økende digitalisering endrer samfunnets behov for kunnskap og kompetanse, noe som igjen kan bidra til at vi tar i bruk innovative løsninger og utnytter de mulighetene som digitalisering gir. Ambisjonen er at flere har relevant digital kompetanse. Omstilling til lavutslippssamfunnet og miljømessig bærekraft krever omfattende tiltak på alle samfunnsområder. Dette innebærer at vi må finne nye teknologiske løsninger, samtidig som tverrfaglige perspektiver som humaniora og samfunnsfag er nødvendig for å skape en omstilling i tråd med de verdiene som ligger til grunn for samfunnet vårt. Satsing på forskning, høyere utdanning og teknologiutvikling skal bidra til at Norge når klima- og miljømålene og samtidig føre til ny verdiskaping.

I langtidsplanen gir regjeringen uttrykk for hva som fra et nasjonalt perspektiv er særlig viktig å prioritere de kommende årene. Regjeringen har lansert tre opptrappingsplaner for kommende langtidsplanperiode: teknologiløft, FoU for omstilling og fornyelse i næringslivet og kvalitet i høyere utdanning. Etter Stortingets behandling av langtidsplanen forventer regjeringen at alle aktører innenfor forskning og høyere utdanning, legger planen til grunn for sine egne strategiske prioriteringer og benytter sitt handlingsrom til å følge opp denne.

Et samfunn med god omstillingsevne krever at det legges til rette for økt innovasjon og derfor bedre samspill mellom academia, næringslivet og offentlig sektor innenfor forskning, høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Åpen tilgang til forskningsresultater og tilgjengeliggjøring og deling av data er en sentral forskningspolitisk målsetting. Det er samfunnsøkonomisk lønnsomt og viktig for å sikre økt kvalitet i forskning og utdanning. Regjeringen viser til *Nasjonale mål og retningslinjer for åpen tilgang til vitenskapelige artikler*, Forskningsrådets støtte til det europeiske initiativet for åpen publisering (cOAlition S for making Open Access a reality by 2020) og *Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata*. Aktørene i forskning og høyere utdanning har en avgjørende rolle i dette arbeidet.

Internasjonalisering er en forutsetning for å sikre kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning og for utvikling av gode og internasjonalt orienterte studieprogrammer. I tillegg er internasjonalt samarbeid en forutsetning for å møte de store samfunnsutfordringene, særlig knyttet til klima, miljø og bærekraft.

EUs rammeprogrammer er sentrale virkemidler for økt internasjonalisering av norsk utdanning og forskning. Kunnskapsdepartementet har som mål at 3 000 norske studenter årlig deltar på utveksling gjennom Erasmus+ innen programperioden utløper i 2020.

Bedre bruk av Erasmus+ vil bidra til å oppnå Bologna-prosessen sine mål om at minst 20 pst. av alle studenter skal ha hatt et utvekslingsopphold i løpet av studiet. Det langsiktige målet i Meld. St. 16 (2016–2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* (kvalitetsmeldingen) er at halvparten av studentene skal delta på utveksling.

Når det gjelder deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, *Horisont 2020*, er regjeringens mål at minst to prosent av de konkurranseutsatte midlene skal tilfalle norske aktører. I 2018 var returandelen 2,04 pst., og det er viktig å fortsatt opprettholde oppmerksomheten om dette. Regjeringens Panorama-strategi (2016–2020) har som mål å fremme et mer helhetlig og langsiktig samarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika innenfor høyere utdanning og forskning, med sikte på mer samarbeid av høy kvalitet på områder av særlig interesse for Norge. Strategien skal evalueres i 2019. Det forventes at virksomheter ved behov bidrar inn i dette arbeidet med relevant informasjon med utgangspunkt i eget samarbeid med de seks Panorama-landene.

Regjeringen har høye ambisjoner om å styrke internasjonalisering ytterligere og har derfor satt i gang et arbeid med en stortingsmelding om mobilitet.

Skal vi klare å møte de store samfunnsutfordringene og endringene knyttet blant annet til digitalisering, globalisering og klima og miljø, må vi lage en politikk som utnytter og videreutvikler kompetansen i befolkningen. Kompetansereformen *Lære hele livet* er regjeringens satsing for å møte utfordringer i et samfunn under omstilling. Målet er at alle skal være kvalifisert for et arbeidsliv i endring. Regjeringen vil legge frem en melding om dette til Stortinget i 2020. Universiteter, høyskoler og fagskoler har en nøkkelrolle å spille i kompetansereformen, blant annet som tilbydere av etter- og videreutdanning, og det forventes en fullstendig rapportering av alle slik utdanningstilbud til Utdanning.no.

Samfunns- og arbeidslivet trenger tilgang på godt kvalifisert arbeidskraft. Universiteter og høyskoler skal dimensjonere sine studietilbud i forhold til fremtidige behov i arbeidslivet, både regionalt og nasjonalt.

Kunnskapsdepartementet skal utarbeide en stortingsmelding om samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv, med vekt på praksis. Departementet forventer i den forbindelse at institusjonene gjør en vurdering av hvordan de arbeider for å styrke studieprogrammernes arbeidslivsrelevans, og forbereder seg på å gi innspill til meldingsarbeidet.

Instituttsektoren er viktig i forskningslandskapet. Regjeringen har satt i gang et prosjekt for å utvikle tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og gi anbefalinger for en helhetlig, norsk instituttpolitikk. Regjeringen er opptatt av et tettere samarbeid mellom forskningsinstituttene, høyere utdanningsinstitusjoner og nærings- og samfunnslivet i alle deler av landet.

Utdanning er grunnlaget for demokrati, verdiskaping og velferd og en forutsetning for et velfungerende arbeids- og næringsliv.

Meld. St. 16 (2016–2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* (kvalitetsmeldingen) setter klare forventninger til institusjonenes arbeid med å stimulere kvalitetsutvikling på institusjonene gjennom søknadsbaserte utlysninger. Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) har fått ansvaret for *Dikus kvalitetsprogrammer* som skal bidra til å heve undervisningskvaliteten. Kunnskapsdepartementet har stilt krav til universiteter og høyskoler om å utvikle meritteringssystemer for utdanning i løpet av 2019 og innfører krav om utdanningsfaglig kompetanse for ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger i universitets- og høyskolesektoren. Ambisjonen er høy kvalitet i alle studietilbud, et godt og inkluderende læringsmiljø og flere fremragende utdannings- og forskningsmiljø.

Universitetene og de statlige høyskolene skal starte opp nye mentorordninger i 2019. Omfang og innretning er avhengig av institusjonsstørrelse og eksisterende mentorordninger. Institusjonene må selv vurdere hvordan mentorordningene organiseres best mulig og ved hvilke studier de er mest hensiktsmessige i første omgang. Diku skal fremme arbeidet gjennom dialog og erfaringsdeling med institusjonene.

Digitalisering er et sentralt virkemiddel for å heve kvaliteten og relevansen i forskning og høyere utdanning og ruste universitets- og høyskolesektoren til å realisere langtidsplanens ambisjoner. *Digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren for 2017–2021* gir en tydelig retning. Vi forventer at alle høyskoler og universiteter har løftet digitalisering opp på et strategisk nivå og har utarbeidet mål og forpliktende tiltak for digitalisering av utdanning og forskning. Institusjonene har et ansvar for at kandidatene får den relevante og nødvendige digitale kompetansen. Læringsprosessene må også utvikles slik at moderne digitale hjelpemidler tas i bruk i undervisningen.

Unit har ansvaret for forvaltningen av IKT og digitalisering på sektornivå og skal følge opp og koordinere digitaliseringsarbeidet og levere tjenester til institusjonene. Unit har ansvaret for å implementere og videreutvikle digitaliseringsstrategien i samarbeid med sektoren. Diku, NOKUT og Forskningsrådet har hver for seg viktige roller i digitaliseringsarbeidet blant annet gjennom sine oppgaver knyttet til kvalitetsutvikling og kvalitetssikring av utdanning og forskning. Vi forventer et konstruktivt samarbeid om digitalisering mellom de fire virksomhetene.

Høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner er kunnskapsvirksomheter hvor forvaltning og foredling av informasjon er en del av kjernevirksomheten. Virksomhetene må ha et aktivt forhold til styring av informasjonssikkerhet og personvern. Med stadig raskere digitalisering er informasjonssikkerhet en kritisk suksessfaktor for måloppnåelse. For å nå målene i strategien har Kunnskapsdepartementet styrket styringen gjennom et tydeligere rammeverk. Unit har ansvaret for målstyring og oppfølging.

En varig styrking av de norske lærerprofesjonene er viktig for å stå godt rustet til å håndtere fremtidige utfordringer der kunnskap og kompetanse vil få stadig større betydning.

I 2017 lanserte regjeringen *Lærerutdanning 2025 – Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene*, og departementet forventer at strategien blir fulgt opp. Tett samarbeid mellom lærerutdanningene og praksisfeltet er en nøkkel for å få til felles og gjensidig utvikling av lærerutdanningene og for å sikre høy kvalitet i praksisstudiet. Gjennom et slikt samarbeid gis det også mulighet til å jobbe med regionale rekrutteringstiltak. Grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7, kjønnsbalanse i utdanningen og studentmangfold skal vektlegges i rekrutteringsarbeidet.

Universiteter og høyskoler er store og viktige samfunnsinstitusjoner som er avhengig av høy tillit i samfunnet. Styringen er basert på at institusjonene skal ha stor grad av autonomi og faglig frihet. Det er viktig at institusjonene driver forskning og utviklingsarbeid for å utvikle egen virksomhet. Regjeringen har satt ned et lovutvalg som skal gjennomgå og vurdere endringer i regelverket for universiteter, høyskoler og studentsamskipnader. Videre er det satt i gang to interdepartementale arbeidsgrupper som ser på henholdsvis alternative tilknytningsformer for universiteter og statlige høyskoler (mulighetsstudien) og systemet for dimensjonering av utdanning. Departementet har også, i dialog med sektoren, startet et arbeid knyttet til forenkling av målstruktur.

1.2 Budsjettprioriteringer for 2019

I Kunnskapsdepartementets budsjett er det følgende hovedprioriteringer for 2019 over programkategori 07.60 Høyere utdanning:

- 161 mill. kroner til oppgradering av universitets- og høyskolebygg for å møte nye og endrede behov i undervisnings- og forskningsformer, samarbeid mellom fagmiljøer og mer sikker digital tilrettelegging i drift, undervisning og forskning.
- 25 mill. kroner til styrking av Dikus kvalitetsprogrammer for å stimulere utdanningsinstitusjonenes arbeid med kvalitet gjennom økt bruk av konkurranse og fagfellevurdering, og bidra til å gi studentene bedre læringsutbytte og raskere gjennomstrømming i høyere utdanning.
- 17,5 mill. kroner årlig til et i utgangspunktet fireårig program for informasjonssikkerhet i universitets- og høyskolesektoren for blant annet å forbedre evnen til å oppdage og håndtere trusler mot forskningsnett, og inkludere tiltak som analyseverktøy og kompetanseheving.
- 15 mill. kroner i økning til programmet FORNY2020 for økt næringsmessig utnyttelse av offentlig finansierte forskningsresultater i Norge
- 15 mill. kroner til støtte til pågående strukturprosesser for samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon og sammenslåinger.
- 10 mill. kroner til en pilotordning for kommunal praksis i helse- og sosialfagutdanningene for å bedre kvaliteten i de kommunale helse- og velferdstjenestene gjennom utdanninger som er bedre tilpasset kompetansebehovene og som øker rekrutteringen av disse kandidatene til kommunene.

- 219,4 mill. kroner til videreføring og opptrapping av studieplasser i sykepleie, og konsekvensjustering av øvrige studieplasser som Stortinget har vedtatt i statsbudsjett og revidert nasjonalbudsjett i 2014–18.
- 103,3 mill. kroner til videreføring av rekrutteringsstillinger som Stortinget vedtok i statsbudsjettet og revidert nasjonalbudsjett for 2018.
- 3 mill. kroner i økt bevilgning til nærings-ph.d og offentlig sektor-ph.d.
- Tilsagn om tilskudd til 3 400 nye studentboliger og videreføring av økte kostnadsrammer og tilskuddssatser.

I tillegg har Stortinget i forbindelse med budsjettforliket vedtatt midler over kap. 260 til følgende:

- 8,5 mill. kroner til 207 nye studieplasser
- 6,8 mill. kroner til 16 nye rekrutteringsstillinger
- 10 mill. kroner til medisinsk utstyr og inventar ved SEARCH ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet Høyland
- 5 mill. kroner til en utredningspakke for å planlegge en masterutdanning i klinisk medisin
- 3,9 mill. kroner til Senter for yrkesfag ved Universitetet i Agder
- 1,3 mill. kroner til en sorgstudie etter 22. juli ved Senter for krisepsykologi ved Universitetet i Bergen
- 2,6 mill. kroner (halvårsvirkning) til Senter for orientalsk språkfag ved MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn
- 1 mill. kroner (halvårsvirkning) til Høyskolen for dansekunst
- 0,5 mill. kroner (halvårsvirkning) til et professorat i antisemittisme ved MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn
- 1 mill. kroner i utviklingsmidler til Samisk Høgskole knyttet til opprettelse av deltidsstudieplasser i sykepleieutdanning på samisk som tilbys ved UiT – Norges arktiske universitet

Orientering om statsbudsjettet 2019 for universitet og høyskolar gir en oversikt over midler til universitets- og høyskolebygg over Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen medfører reduserte bevilgninger til driftsutgifter tilsvarende 0,5 prosent i 2019.

For en mer utfyllende omtale av satsingene viser vi til Innst. 12 S (201–2019) og Prop. 1 S (2018–2019) for Kunnskapsdepartementet.

1.3 NOKUT, Unit og Diku

Departementet har en forventning om at NOKUT, Unit og Diku samarbeider tett for å bidra til å nå overordnede mål for høyere utdanning og forskning i Norge. NOKUT, Unit og Diku skal bidra til hverandres måloppnåelse der det er mulig.

NOKUT, Unit, Diku og departementet er i gang med arbeidet med nye mål og styringsparametere for virksomhetene. Det tas sikte på å ferdigstille dette arbeidet i forbindelse med statsbudsjettet for 2020. Departementet ønsker å se NOKUT, Diku og Unit i sammenheng, og at det skal være en sammenheng i målstrukturen til de tre direktoratene. Virksomhetene bør utfylle hverandre, uten at det blir dobbeltarbeid.

NOKUT, Unit og Diku har mange oppgaver som er relevante for kvalitetsutviklingen av utdanningene. Det er derfor viktig med godt samarbeid mellom direktoratene.

Diku får fra 2019 ansvaret for å utarbeide tilstandsrapportene for henholdsvis høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole), og departementet forventer at NOKUT samarbeider nært med Diku om dette arbeidet og bidrar både med tilrettelegging av NOKUTs egne data og i utarbeidelsen av rapportene.

1.4 NOKUTs rolle

NOKUT skal føre tilsyn med kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleutdanning) og akkreditere studietilbud og institusjoner. Videre skal NOKUT gjennomføre evalueringer for å bedømme utdanningskvalitet.

NOKUT skal sammen med Diku bidra til kvalitetsutvikling gjennom å stimulere institusjonenes arbeid med utvikling av kvalitet i utdanning. NOKUT skal bidra til utvikling og spredning av kvalitetsfremmende tiltak og til at disse når bredt ut i utdanningsmiljøene.

NOKUT har også som oppgave å bidra til at samfunnet er godt informert om tilstanden i universitets- og høyskolesektoren og fagskolesektoren.

Videre skal NOKUT bidra til at personer med utenlandsk utdanning, både fagopplæring, høyere yrkesfaglig utdanning og høyere utdanning kan utnytte sin kompetanse i Norge best mulig. Departementet har i 2019 særlig forventning til den nye ordningen for godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning og til at nye fag- og svennebrev og nye land inkluderes i ordningen for godkjenning av utenlandsk fagopplæring. Det er videre viktig at NOKUT legger vekt på informasjon overfor arbeidsgivere og potensielle søkere for om mulig begrense antallet søknader.

Meld. St. 16 (2016–2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* understreker betydningen av at digitale muligheter utnyttes for at alle studenter skal møte aktiviserende og varierte lærings- og vurderingsformer. NOKUT har en viktig rolle i å bidra til at den digitale komponenten i studietilbud, herunder undervisningsformer og utdanningsfaglig kompetanse styrkes.

NOKUT får en styrket rolle og en endret oppgaveportefølje i forbindelse med at en rekke nye oppgaver blir overført fra departementet i 2019. Dette arbeidet har startet i 2018 blant annet ved overføring av tilsynsoppgaver fra departementet. Det har vært en god dialog mellom departementet og NOKUT i denne prosessen. Det er viktig at NOKUTs styre og ledelse har

stor oppmerksomhet rettet mot disse endringene og sammen med departementet sørger for en god overtakelse og gjennomføring av oppgavene.

NOKUTs analysekapasitet bør brukes på spørsmål av relevans for så vel kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning som på utenlandsfeltet. Det vil være spesielt viktig at NOKUT oppsummerer og analyserer egne resultater og formidler disse til sektoren.

NOKUT er nasjonalt kontaktpunkt for Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (National Coordination Point (NCP) for the European Qualifications Framework for lifelong learning (EQF)) og skal i 2019 arbeide videre med informasjons- og veiledningsarbeid som følger av denne funksjonen. NOKUT skal også delta i det nordiske kontaktnettet for EQF og bidra i departementets gjennomgang av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). For 2019 er bevilgningen til dette formålet videreført i NOKUTs driftsbevilgning.

NOKUT har også oppgaven som assistansesenter i henhold til EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv. I tråd med forskriften til yrkeskvalifikasjonsloven har NOKUT ansvar for informasjon og statistikk for de regulerte yrkene og et særlig ansvar for nye ordninger som for eksempel et europeisk profesjonskort. Det kan være aktuelt for departementet å be NOKUT om bistand i forbindelse med planlagte endringer i regelverket på yrkeskvalifikasjonsområdet i 2019.

God og tilrettelagt informasjon om studier i utlandet er et sentralt virkemiddel for gode studievalg og et aktuelt tema i forbindelse med det pågående arbeidet med en ny stortingsmelding om studentmobilitet. Departementet viser til arbeidsgruppen som i 2015 ble opprettet på oppdrag av KD for å se på samarbeidsmodeller for mer samordnet informasjon til studenter som planlegger å ta utdanning i utlandet. Gruppen består av ANSA, Diku, Helsedirektoratet, Lånekassen, NOKUT og UHR, og ledes av Diku. Departementet forventer at NOKUT bidrar til gruppens arbeid i 2019 og vil i forbindelse med arbeidet med meldingen om internasjonal studentmobilitet vurdere gruppens videre rolle og mandat.

Panorama, regjeringens strategi for høyere utdannings- og forskningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika (2016–2020), skal evalueres i 2019. Det forventes at NOKUT bidrar inn i dette arbeidet med kunnskap om samarbeid med de seks Panorama-landene på relevante områder.

1.5 Overføring av nye oppgaver til NOKUT

NOKUT har i supplerende tildelingsbrev høsten 2018 fått overført en rekke oppgaver. NOKUT vil fra 2019 få overført flere forvaltningsoppgaver som NOKUT skal utføre etter delegasjon fra departementet. Departementet og NOKUT har hatt en god dialog om overføring av nye oppgaver, og det er viktig at det i 2019 videreføres et tett samarbeid med sikte på å etablere tydelige rammer for NOKUTs arbeid og arbeidsdelingen mellom NOKUT og departementet på de aktuelle områdene.

Kunnskapsdepartementet vil overføre følgende nye oppgaver til NOKUT fra 1. januar 2019:

- Forvaltning av forskrifter innenfor høyere utdanning
- Forvaltning av forskriftene innenfor høyere yrkesfaglig utdanning (fagskole)
- Kontroll med samfunnssikkerhet og beredskap, inkl. informasjonssikkerhet. Arbeid knyttet til sikkerhetsloven vil bli vurdert flyttet til NOKUT senere.
- Enkelte oppgaver innenfor økonomiforvaltning
- Enkelte oppgaver innenfor selskapsforvaltning

Forvaltning av forskrifter innenfor høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning

Nye forskrifter som NOKUT vil ha ansvar for forvaltningen av fra 1. januar 2019

- Ny forskrift om godskriving og fritak fra høyere utdanning som vil erstatte forskrift 4. oktober 2006 nr. 412 om godskriving av høyere utdanning
- Forskrift 30. juni 2006 nr. 859 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning
- Forskrift 15. desember 2005 nr. 1506 om egenbetaling ved universiteter og høyskoler
- Forskrift 31. januar 2006 nr. 102 om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat
- Forskrift 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger) - personalforskrift
- Forskrift 24. mars 2015 nr. 341 om ansettelse på innstegsvilkår
- Forskrift 17. mars 2017 nr. 334 om fagskoleutdanning

I supplerende tildelingsbrev av 24.08.2018 ble ansvaret for forvaltning av følgende forskrifter overført sammen med oppgaver på tilsynsfeltet:

- Forskrift 13. oktober 2017 nr. 1616 om overtredelsesgebyr etter universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven
- Forskrift 21. desember 2017 nr. 2383 om private universiteter, høyskoler og fagskoler - krav til regnskap mv.
- Forskrift 22. juli 2008 nr. 828 om studentsamskipnader

Generelt om forvaltning av forskrifter

Departementet legger til grunn at overføring av oppgavene på regelverksfeltet i utgangspunktet innebærer at NOKUT skal arbeide med implementering av regelverk, gi veiledning og informasjon om regelverket, følge opp at bestemmelsene i forskriftene blir overholdt, svare på henvendelser om forståelse av det aktuelle regelverket, ha ansvar for å vurdere om det er behov for justeringer i regelverket ol. Det kan også, etter oppdrag fra departementet, omfatte arbeid med regelverksendringer, dvs. utredninger, utarbeidelse av høringsnotater, utsendelse av forslag på høring, oppsummering av høringsuttalelser og fremleggelse av forslag til endringer for departementet mv.

Departementet vil fortsatt ha ansvar for å fastsette forskrift og endringer i forskrift.

Enkelthenvendelser skal i utgangspunktet besvares av NOKUT, men med konsultasjon med departementet i krevende tilfeller, og i tilfeller som krever politisk avklaring eller som bør sees i en bredere politisk sammenheng.

Det er behov for god dialog mellom NOKUT og departementet om innholdet i oppgavene og om videre utvikling av NOKUTs rolle som forvalter av regelverk på KDs område. Det vil være behov for etablering av mekanismer og rutiner for samarbeid. Dette vil det være dialog mellom departementet og NOKUT om i 2019.

Pågående regelverksarbeid i departementet

Forslag til ny forskrift om godskriving og fritak fra høyere utdanning til erstatning for dagens forskrift om godskriving av høyere utdanning ble sendt på høring våren 2018 fra departementet. Etterarbeidet med høringen og fastsettelse av forskriften ferdigstilles av departementet med sikte på ikrafttredelse i 2019.

Det er i departementet også satt i gang et revisjonsarbeid av forskriftene på fagskolefeltet. Det vil i 2019 derfor være en overgangsperiode der departementet vil arbeide med endring av forskriftene på fagskolefeltet. Departementet har hatt på høring et forslag om ny forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning, og våren 2019 vil flere andre forslag til forskriftsbestemmelser bli sendt på høring. Departementet tar sikte på at de fleste forskriftsbestemmelsene som blir hjemlet i ny lov om høyere yrkesfaglig utdanning, blir samlet i én forskrift, forskriften om høyere yrkesfaglig utdanning.

Kontroll med sikkerhet og beredskap

NOKUT skal på vegne av Kunnskapsdepartementet føre kontroll med sikkerhets- og beredskapsarbeidet ved institusjonene innenfor høyere utdanning og forskning, dvs. universiteter og høyskoler, Diku, Unit, NUPI, Forskningsrådet og Forskningsetiske komiteer. Dette inkluderer informasjonssikkerhet.

Formålet med kontrollen er å få en uavhengig vurdering av virksomhetenes risikostyring, forebyggende arbeid, beredskapsplanlegging og krisehåndtering, og å gi råd til virksomhetene i denne sammenheng.

NOKUT er ansvarlig for å planlegge og gjennomføre kontrollene og skal på selvstendig grunnlag velge fremgangsmåte og metode.

Kontrollobjektene velges på grunnlag av NOKUTs risikovurdering og metode. Virksomhetene får en skriftlig tilbakemelding etter kontrollen.

NOKUT lager en samlet vurdering av status på sikkerhets- og beredskapsarbeidet i sektoren basert på virksomhetenes årsrapportering og gjennomførte kontroller som sendes departementet innen utgangen av mars. UNIT mottar kopier av rapportene og benytter dem i sin styring av informasjonssikkerheten i sektoren.

Økonomioppfølging

NOKUT har ansvaret for kontroll av økonomiforvaltningen ved institusjonene innenfor høyere utdanning og forskning, dvs. universiteter og høyskoler, Diku, Unit, NUPI, Forskningsrådet og Forskningsetiske komiteer, etter nærmere dialog.

Dette innebærer blant annet å gjøre risikovurderinger og analyser, samt å kontrollere om institusjonene innenfor høyere utdanning og forskning etterlever kravene til bokføring, dokumentasjon og regnskapsrapportering som følger av økonomiregelverket, relevante rundskriv og andre føringer fra Kunnskapsdepartementet. NOKUT får også i oppgave å påpeke svakheter i og foreslå forbedringer i eksisterende regelverk og rapporteringskrav.

Enkelte oppgaver innen selskapsforvaltning

Den samlede selskapsforvaltningen innebærer både utøvelse av det eierskapet KD forvalter direkte og oppfølging av eierskapet som forvaltes av statlige universiteter og høyskoler. Eierskapet i UNINETT AS overføres til Unit fra 1. januar 2019. I arbeidet med ny eierskapsmelding skal det gjøres vurderinger av eierskapet i også de øvrige selskapene: NSD – Norsk senter for forskningsdata AS, Simula Research Laboratory AS og Universitetssenteret på Svalbard AS. I tillegg skal det være en egen gjennomgang av NSD.

I første omgang vil Kunnskapsdepartementet gi NOKUT ansvaret for å lage grunnlagsmateriale for departementets og universitetene og høyskolenes eierskapsforvaltning.

Tilsyn med private høyskoler, fagskoler og studentsamskipnader

Med virkning fra 1. september 2018 overførte Kunnskapsdepartementet til NOKUT oppgaver jf. supplerende tildelingsbrev av 24. august 2018.

2. Mål for 2019

NOKUT er et faglig uavhengig statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet, med ansvar for akkreditering av og tilsyn med kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning, samt godkjenning av utenlandsk utdanning. NOKUT har i tillegg fått overført oppgaver fra Kunnskapsdepartementet. Frem til nye mål er fastsatt gjelder tidligere mål for NOKUT, inkludert målene som følger med de nye oppgavene.

Kunnskapsdepartementet er i dialog med NOKUT om fremtidig strategi, og departementet kommer tilbake med forslag til nye mål for 2020.

Departementet har på bakgrunn av dette fastsatt følgende midlertidige mål for NOKUT i 2019, jf. Prop. 1 S (2018–2019) for Kunnskapsdepartementet:

Mål 1

NOKUT skal bidra til at alle utdanninger ved norske universiteter, høyskoler og fagskoler har tilfredsstillende kvalitet, at flest mulig utdanninger er fremragende, og at samfunnet er godt informert om tilstanden i sektoren.

Mål 2

NOKUT skal bidra til at personer med utenlandsk utdanning effektivt kan benytte sin kompetanse i Norge, og at arbeidsliv og utdanningsinstitusjoner har god informasjon om hva utenlandsk kompetanse tilsvarer i Norge.

Mål 3

NOKUT skal ha en effektiv forvaltning av virksomheten, kompetansen og ressursene i samsvar med samfunnsoppdraget og internasjonale standarder på område.

3. Budsjett for 2019

Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for 2019, jf. Innst. 12 S (2018–2019) og Prop. 1 S (2018–2019). Midlene omtalt nedenfor stilles med dette til disposisjon for NOKUT.

Forutsetningene for bevilgningen følger av Innst. 12 S (2018–2019) og Prop. 1 S (2018–2019) og av forutsetningene og kravene fastsatt i dette brevet og i NOKUTs vedtekter.

3.1 Budsjettvedtak kap. 280 post 01

Stortinget har bevilget **170 786 000 kroner** (ekskl. mva.) over kap. 280 post 01 som med dette stilles til disposisjon for NOKUT. Det ligger til grunn en pris- og lønnsjustering av bevilgningen på 2 pst., et avbyråkratiserings- og effektiviseringskutt på 0,5 pst. og en parallell nedjustering av utgifts- og inntektsbevilgninger til NOKUT.

Bevilgningen under kap. 280 post 01 kan overskrides mot tilsvarende merinntekt under kap. 3280 post 02, jf. vedtak II nr. 1. Merinntekter som gir grunnlag for overskridelse av utgiftsbevilgninger, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og påvirker derfor også kap. 1633 post 01 for statlige forvaltningsorganer som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Departementet legger til grunn at den rammen som er stilt til disposisjon for NOKUT skal anvendes effektivt og i tråd med arbeidsoppgavene og forvaltningsansvaret som NOKUT har fått.

Endringer i budsjettrammen fra 2018 til 2019

Endringene i budsjettrammen kommer som følge av at ansvaret for flere oppgaver blir flyttet fra Kunnskapsdepartementet til NOKUT, jf. omtale under om overføring av oppgaver. Som følge av dette blir også flere bevilgninger flyttet til NOKUTs driftsutgifter over kap. 280 post 01 fra andre kapitler og poster over Kunnskapsdepartementets budsjett, jf. tabell 1 nedenfor.

Tabell 1 (beløp i kroner)

Forvaltning av forskriftene på fagskolefeltet	1 000 000
<i>Fra kap. 200 post 21</i>	
Økonomiforvaltning, sikkerhet, beredskaps- og regelverksarbeid	6 000 000
<i>Fra kap. 281 post 01</i>	
Tilsynsenheten	15 000 000
Nasjonale deksamener	10 000 000
<i>Sum</i>	<i>32 000 000</i>

3.2 Budsjettvedtak kap. 280 post 21

Tabell 2 (beløp i kroner)

Særskilte driftsutgifter (ekskl. mva.)	10 000
--	--------

Bevilgningen under kap. 280 post 21 kan overskrides mot tilsvarende merinntekt under kap. 3280 post 01, jf. vedtak II nr. 2. Posten omfatter blant annet utgifter knyttet til nasjonalt arbeid med kvalifikasjonsrammeverket.

3.3 Budsjettvedtak kap. 3280 post 01 og post 02

Tabell 3 (beløp i kroner)

<i>Kap. 3280 post 01</i>	
Eksterne inntekter NOKUT	10 000
<i>Kap. 3280 post 02</i>	
Salgsinntekter o.a.	601 000
<i>Sum</i>	<i>611 000</i>

3.4 Budsjettvedtak kap. 281 post 01

Tabell 4 (beløp i kroner)

<i>Midler over kap. 281 post 01</i>	
Internasjonal ekspertgruppe for lærerutdanning	4 000 000
Godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning	5 000 000
<i>Sum</i>	<i>9 000 000</i>

Internasjonal ekspertgruppe for lærerutdanning

Midlene skal brukes til å videreføre arbeidet med å drifte internasjonal rådgivningsgruppe i forbindelse med implementering av nye grunnskolelærutdanninger på mastergradsnivå. Tiltaket videreføres i 2019 i tråd med forutsetningene som er fastsatt i supplerende tildelingsbrev av 1. april 2016.

Godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning

Midlene skal dekke arbeidet med oppstart og drift av den nye ordningen for generell godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning.

3.5 Budsjettvedtak kap. 241 post 21

Tabell 5 (beløp i kroner)

<i>Midler over kap. 241 post 21</i>	
Studiebarometer for fagskoler	1 500 000

Studiebarometer for fagskoler

Midlene skal benyttes til arbeidet med studiebarometer for fagskoler. Tiltaket videreføres i 2019 i tråd med forutsetningene som er fastsatt i supplerende tildelingsbrev av 9. juni 2017.

3.6 Kontroll

Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen kan kontrollere at midlene blir brukt etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementet § 10 annet ledd og lov om Riksrevisjonen § 12.

Departementet kan kreve tilskuddet helt eller delvis tilbakebetalt dersom det ikke benyttes i samsvar med forutsetningene.

3.7 Fullmakter

Stortinget har gitt NOKUT fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrative fullmakter til institusjonen. Oversikt over delegerte fullmakter følger vedlagt.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Inkluderingsdugnad

NOKUT skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden.

NOKUT skal i årsrapporten redegjøre for hvordan NOKUT rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 pst.-målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden.

Dersom NOKUT har hatt nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har ned-satt funksjonsevne eller hull i CV-en rapporteres i årsrapporten. Dersom NOKUT har færre enn fem nyansettelser i perioden, skal prosentandelen ikke rapporteres i årsrapporten, for å sikre personvernet til de nyansatte. For disse virksomhetene kan det være aktuelt å ha en lengre måleperiode (enn ett år) før måltallet rapporteres. I årsrapportens kapittel 4 skal alle virksomheter vurdere arbeidet opp mot målene for dugnaden; hva som har vært vellykkede tiltak, hva som har vært utfordringer, og hvorfor virksomheten eventuelt ikke har lykket med å nå målene for dugnaden, jf. Rundskriv H-3/18.

4.2 Motvirke arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. NOKUT skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. NOKUT skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet, jf. Rundskriv H-8/17.

4.3 Sikkerhet og beredskap

[Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren](#) skal ligge til grunn for arbeidet på dette feltet. KD minner også om det ansvaret som nå påligger den enkelte virksomhet i etterlevelse av den nye personvernlovgivningen.

NOKUT skal i årsrapporten for 2019 rapportere om følgende:

1. Informasjonssikkerhet: Har NOKUT innført rutine for å håndtere uønskede digitale hendelser?

2. Øvelser: Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2018 eller 2019, og er læringspunktene fra øvelsen fulgt opp gjennom dokumenterte tiltak? Beskriv kort hvilken type øvelse som ble gjennomført.

Dersom ett eller begge spørsmål besvares med "nei", må NOKUT opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater og planer

NOKUT skal innen **15. mars 2019** sende dokumentet *Årsrapport (2018–2019)* til postmottak@kd.dep.no, med kopi til Riksrevisjonen og Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). *Årsrapport (2019–2020)* skal sendes inn innen **15. mars 2020**. Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.3.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk. Årsrapporten skal også inneholde planer og budsjett og annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.3. Nærmere krav til årsrapportene fremgår av dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport (2018-2019)* vedlagt fjorårets tildelingsbrev, og vedlagte dokument *Rapporteringskrav for årsrapport (2019-2020)*. Dokumentene er også tilgjengelige i DBH.

NOKUT skal rapportere regnskap og personaldata til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på DBHs nettsider:

<http://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/index.action>

NOKUT skal avlegge delårsregnskap og årsregnskap for 2019. Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som vil gjelde for delårsregnskapene og årsregnskapet. Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv R-11/2018 når det gjelder rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet for 2019.

En oversikt over hovedtrekkene i styringsdialogen mellom departementet og NOKUT er vedlagt.

5.2 Budsjettforslag for 2021

Departementet bruker satsingsforslagene til å identifisere de viktigste behovene i universitets- og høyskolesektoren. Virksomheten må utarbeide eventuelle budsjettforslag i tråd med vedlagte veiledning.

Frist for innsendelse av budsjettforslag for 2021 er **1. november 2019**. Forslagene sendes til postmottak@kd.dep.no. Se vedlagte *Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2021*.

5.3 Styringsdialogen i 2019

Etatsstyringsmøtet skal være en strategisk dialog mellom departementet og NOKUTs styre om institusjonens utvikling. Sentrale tema i møtet er ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer, sett i lys av nasjonale mål og prioriteringer, samt institusjonens resultater og rammebetingelser.

Departementet inviterer med dette styret og NOKUTs direktør til etatsstyringsmøte i 2019. Etatsstyringsmøtet har en tidsramme på tre timer og er berammet til

26. april 2019 kl. 0900-1200. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler i Kirkegata 18. Vi ber om tilbakemelding på hvem som skal delta, senest to uker før møtedato. Departementet forventer at delegasjonen er bredt sammensatt.

Styret kan melde inn strategisk viktige saker for NOKUT til etatsstyringsmøtet samtidig med innsending av *Årsrapport (2018–2019)* **15. mars 2019.**

Departementet sender NOKUT dagsordenen i god tid før møtet. NOKUT får en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av *Årsrapport (2018–2019)*, tilstandsrapporten for universitets- og høyskolesektoren 2019, resultatrapporteringen til DBH og dialogen i etatsstyringsmøtet.

Med hilsen

Knut Børve (e.f.)
ekspedisjonssjef

Rolf L. Larsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg:

Vedlegg 1: Fullmakter 2019

Vedlegg 2: Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2021

Vedlegg 3: Hovedtrekk styringsdialogen

Vedlegg 4: Rapporteringskrav for Årsrapport (2019–2020)

Frister:

Innsending av strategisk viktige saker til etatsstyringsmøtet samtidig med Årsrapport (2018–2019)	15.03.2019
Innsending av budsjettforslag for 2021	01.11.2019
Innsending av Årsrapport (2019–2020)	15.03.2020

FULLMAKTER 2019 – NOKUT – NASJONALT ORGAN FOR KVALITET I UTDANNINGEN

1.1. Generelt

Vi viser til Bevilgningsreglementet, Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten og hovedinstruks om økonomiforvaltningen ved NOKUT. Eventuelle tilskuddsordninger må forvaltes i tråd med regelverket i staten.

Departementet kan når som helst trekke tilbake fullmakter. Fullmaktene medfører ingen innskrenkninger i departementets instruksjonsmyndighet.

1.2. Budsjettfullmakter

Departementet stiller midler som angitt i tildelingsbrevet til disposisjon for virksomheten. Tildelingen innebærer at virksomheten har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpsrammene på hver enkelt post og til de formålene Stortinget har satt, slik disse er konkretisert i mål og resultatkrav i tildelingsbrevet.

Kunnskapsdepartementet gir for budsjettåret 2019 virksomheten fullmakt til å overskride tildelingen på kap. 280 post 01 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3280 post 02.

Virksomheten har fullmakt til å utgiftsføre betalt merverdiavgift på kap. 1633 *Nettoordning, statleg betalt merverdiavgift*, post 01 *Driftsutgifter*. Det vises til regelverket og retningslinjene knyttet til nettoføringsordningen og veiledningsnotat fra Direktoratet for økonomistyring. Vi gjør spesielt oppmerksom på at følgende deler av betalt merverdiavgift ikke er omfattet av nettoordningen:

- Merverdiavgift knyttet til merverdiavgiftspliktig aktivitet
- Merverdiavgiften til bygg, anlegg eller annen fast eiendom
- Merverdiavgift på varer og tjenester med begrenset fradragsrett etter mva-loven §§ 8-1 og 8-2

1.3. Administrative fullmakter

Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Kunnskapsdepartementet gir virksomheten fullmakt til å inngå avtale om leie av lokaler. Det er en forutsetning for bruk av fullmakten at alle kostnader dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden, herunder også flyttekostnader og kostnader til brukerutstyr.

Instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor gjelder for inngåelse av avtaler om leie av lokaler i markedet og av statlig utleier. Instruksen gjelder også for byggeprosjekter som inkluderer ombygging og rehabilitering. Instruksen skal sikre god saksforberedelse og styring med bygge- og leiesaker. Det er viktig at alle institusjonene følger bestemmelsene i denne, jf. *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39*, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

Fullmakten gjelder ikke for leieprosjekter som etter sin art eller omfang må klassifiseres som byggesaker. Fullmakten gjelder ikke for avtaler om leie av lokaler i markedet der summen av fremtidige leieforpliktelser er 100 mill. kroner eller mer, jf. nevnte instruks. Slike leieavtaler skal legges frem for Kunnskapsdepartementet som forelegger dem for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Klausul om fremleie ved eventuelt mindrebehov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye leiekontrakter. Det er videre en forutsetning at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler, jf. overnevnte instruks. Hensynet til fremtidig handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler. Leieavtalen må kunne transporteres til annen statlig virksomhet.

Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Virksomheten har fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 300 000 kroner. Fullmakten gjelder de saker der virksomheten selv skal dekke beløpet innenfor egne budsjettrammer. I saker som gjelder erstatning over 300 000 kroner, skal saken legges frem for departementet til avgjørelse.

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-mot-staten--belastning-av-budsjettkapittel-471-post-71-og-fracfall-av-foreldelsesinnsigelse/id2548368/>

Virksomheten har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Det forutsettes at virksomheten foretar en grundig vurdering av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.

Veiledning til fremstilling av budsjettforslag for 2021

Budsjettforslaget til virksomheten skal inneholde eventuelle satsingsforslag utenfor rammen. Satsingsforslagene skal nummereres i prioritert rekkefølge og oppsummeres i tabell i begynnelsen av dokumentet, jf. følgende mal for tabell:

Prioritet	Satsingsforslag	2021	2022	2023
1	Eks.1: prosjekt	x mill. kroner	x mill. kroner	x mill. kroner
2	Eks.2: økte driftsmidler	x mill. kroner	x mill. kroner	x mill. kroner

Tekstlig omtale av et satsingsforslag skal

- være på inntil en halv side
- besvare relevante spørsmål i [utredningsinstruksen](#)
- redegjøre for hvordan tiltaket er knyttet til målene for sektoren og virksomhetens mål og profil
- oppgi beløpet det søkes om

Basert på egen faglig vurdering kan virksomheten også fremme forslag til tiltak som ikke gjelder egen grunnbevilgning, men universitets- og høyskolesektoren for øvrig. Slike satsingsforslag må fremstilles i egen tabell.

Som tidligere skal kostnadene oppgis inklusiv merverdiavgift, med tilhørende beregninger.

RAPPORTERINGSKRAV FOR ÅRSRAPPORT (2019–2020)

NOKUT skal innen **15. mars 2020** sende dokumentet *Årsrapport (2019–2020)* til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no), Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) (dbh@nsd.no) og Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

Årsrapporten skal ha følgende struktur, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 1.5.1:

- I. Styrets beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av fremtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Nedenfor følger nærmere krav til innhold i årsrapporten. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten, punkt 2.3.3*. Vi viser for øvrig til veiledning fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) om utarbeidelse av årsrapport.¹ Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen **1. mai 2020**.²

Årsrapporten skal være et strategisk dokument som gir god informasjon til departementet om virksomhetens resultater, mål og planer. Dokumentet bør vise hva virksomheten har lyktes med, hva som er sentrale utfordringer, og hvordan disse skal møtes. Departementet mener årsrapporten også bør være et viktig dokument for virksomhetens egen resultatoppfølging og planlegging.

I. Styrets beretning

Styrets beretning skal signeres av hele styret og bør inneholde

- styrets overordnede vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2019
- kort omtale av sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater
- overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for 2020

Vi anbefaler å begrense omtalen til to sider.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hensikten med dette kapitlet er å presentere virksomheten for andre lesere av årsrapporten enn departementet og virksomheten selv. Introduksjonen bør inneholde

- omtale av virksomhetens departementstilhørighet, tilknytningsform og samfunnsoppdrag

¹ <https://dfo.no/fagomrader/årsregnskap>

² Kunnskapsdepartementet har avklart med DFØ at institusjonene kan benytte en hyperlenke fra virksomhetenes nettside til DBHs nettside for årsrapportene, så lenge det går klart fram at lenken fører dem til årsrapporten.

- omtale av lokalisering, toppledelsen og organisasjonsstruktur, gjerne i form av et overordnet organisasjonskart. Vesentlige endringer skal omtales.
- presentasjon av utvalgte hovedtall. Vi anbefaler at det minimum oppgis antall ansatte, totale inntekter herunder statlig finansiering (midler fra departement). Det vil for øvrig være hensiktsmessig å vise til at statistikk fremgår i DBH.

Innholdet i og omfanget av del II vil variere i samsvar med virksomhetens egenart, men vi anbefaler at presentasjonen holdes innenfor to sider.

III. Årets aktiviteter og resultater

Dette er hovedkapitlet i årsrapporten og skal inneholde resultatrapportering og rapportering om bruk av midler som er tildelt over kap. 280 post 01 og andre kapitler i statsbudsjettet.

Rapporteringen skal også omfatte tildelinger i eventuelle supplerende tildelingsbrev som virksomheten har mottatt fra Kunnskapsdepartementet i løpet av 2019.

Dersom tiltaket ikke er avsluttet tidnok til å rapportere fullstendig i *Årsrapport (2019-2020)*, må virksomheten gjøre oppmerksom på dette og gi en foreløpig rapport eller redegjøre kort for videre planer med tiltaket. Fullstendig rapport om gjennomføring og resultater må i slike tilfeller gis i *Årsrapport (2020-2021)*.

Resultatrapportering for midler tildelt over kap. 280 post 01 - grunnbevilgningen

Resultatrapporteringen skal inneholde resultater inkl. resultatene på styringsparametere, vurderinger av resultatene og måloppnåelse. Rapporteringen skal deles inn etter virksomhetsmål. Resultatene skal vurderes i lys av utviklingen over tid, ambisjonsnivå, institusjonsstrategien samt andre data og kilder. Virksomheten oppmuntres til en rapportering som best mulig gir oversikt over og innsikt i institusjonens prioriteringer og utfordringer. Hovedfunn i gjennomførte evalueringer skal omtales. Omfanget må tilpasses virksomhetens egenart.

Resultatrapportering for midler tildelt over andre kapitler

Under dette punktet i *Årsrapport (2019-2020)* skal virksomheten rapportere på bruk av midler som er tildelt over andre kapitler enn kap. 280 post 01.

For hvert av tiltakene skal det gis en beskrivelse av tiltakets resultater og måloppnåelse. Virksomheten skal bekrefte at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene i tildelingsbrevene. Rapporteringen for hvert tiltak bør ikke overstige en halv side.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Den første delen av kapitlet skal inneholde rapportering om styring og kontroll i virksomheten. I den andre delen skal NOKUT under dette kapitlet i årsrapporten rapportere på kravene i tildelingsbrevets kapittel 4 for 2019 (føringer som er felles). Dette er på inkluderingsdugnad, motvirke arbeidslivskriminalitet og sikkerhet- og beredskapsarbeidet. Redegjørelsesplikten etter lovverket om likestilling og diskriminering bør også fremkomme under dette kapitlet.

Rapportering om styring og kontroll

Virksomheten skal ha opplegg for styring og kontroll som er tilpasset virksomhetens

egenart, risiko og vesentlighet.³ Rapporteringen skal inneholde

- om system for risikovurdering er etablert
- overordnet vurdering av tilstanden for styring og kontroll i virksomheten. Dette innebærer en vurderingen av om opplegget for styring og kontroll bidrar til at
 - fastsatte mål og resultatkrav nås
 - ressursbruken er effektiv
 - lover og regler overholdes
 - resultat- og regnskapsinformasjonen er relevant og pålitelig
 - vesentlig styringssvikt, feil og mangler avdekkes og håndteres
 - internkontrollen er dokumentert
- nærmere omtale av vesentlige forhold ved styring og kontroll:
 - vesentlige forhold virksomheten mener departementet må kjenne til
 - oppfølging av revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen

Fellesføringer

Inkluderingsdugnad

Det vises til kapittel 4 i tildelingsbrevet for 2019. I *Årsrapport (2019-2020)* skal NOKUT redegjøre for hvordan virksomhetens rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 %- målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden.

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Det vises til kapittel 4 i tildelingsbrevet for 2019. NOKUT skal i *Årsrapport (2019-2020)* redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet.

Sikkerhet og beredskap

Det vises til kapittel 4 i tildelingsbrevet for 2019. NOKUT skal i *Årsrapport (2019-2020)* rapportere om følgende:

1. Informasjonssikkerhet: Har virksomheten innført rutine for å håndtere uønskede digitale hendelser?
2. Øvelser: Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2018 eller 2019, og er læringspunktene fra øvelsen fulgt opp gjennom dokumenterte tiltak? Beskriv kort hvilken type øvelse som ble gjennomført.

Dersom ett eller begge spørsmål besvares med "nei", må virksomheten opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet

Styret har ansvar for at rapporteringen i årsrapporten tilfredsstillende redegjør for plikten institusjonen har etter Likestillings- og diskrimineringsloven.

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Dette kapitlet skal inneholde den fremtidsrettede delen av årsrapporten. Rapporteringen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv og inneholde omtale av fremtidsutsikter og planer.

³ Opplegg omfatter systemer, rutiner og prosesser knyttet til bl.a. mål og resultatstyring, risikostyring og internkontroll, budsjett- og regnskap, prosjekt- og porteføljestyling, investeringsoppfølging og evaluering.

Omtalen av fremtidsutsikter

Virksomheten skal gi en overordnet omtale forhold, i og utenfor virksomheten, som kan virke inn på evnen til å nå fastsatte mål og resultater på sikt, og skal gi en overordnet risikovurdering. Virksomheten må beskrive hvordan virksomheten forholder seg til disse risikoene, for eksempel ved oppfølging eller iverksetting av tiltak.

Planer

Virksomheten skal presentere virksomhetsmål og styringsparametere med ev. ambisjonsnivå.

Virksomheten må synliggjøre overordnede prioriteringer og budsjettvirkning av disse. Styrets vedtatte budsjett skal presenteres.

VI. Årsregnskap

Dette kapitlet skal inneholde årsregnskapet med noter og ledelseskomentarar undertegnet av styret. Regnskapet skal være i henhold til krav fastsatt i økonomiregelverket, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og de krav Kunnskapsdepartementet har fastsatt.

OVERSIKT OVER HOVEDTREKKENE I STYRINGSDIALOGEN NOKUT 2019

Tidsfrist	Tema	Kilde
Desember 2018	Mål, styringsparametere, tildelt budsjettramme for 2019 og andre føringer (Informasjon fra KD)	Tildelingsbrev for 2019
15. januar 2019	NOKUT sender S-rapport per 31. desember 2018 til DFØ (Rapportering fra NOKUT)	Brev om regnskap 2018
10. februar 2019	Årsregnskap for 2018 til DBH (Rapportering fra NOKUT)	Brev om regnskap 2018
15. mars 2019	Årsrapport (2018-2019) og ev. saker til etatsstyringsmøtet til KD (Rapportering fra NOKUT)	Tildelingsbrev for 2018 og 2019
26.04.2019 kl 0900-1200	Etatsstyringsmøte mellom NOKUT og Kunnskapsdepartementet	Tildelingsbrev for 2019
Juni 2019	Tilbakemelding fra KD	Brev til NOKUT
22. mai 2019	Saldobalanse per 1. tertial 2019 (sendes DBH)	Eget brev fra departementet i 2019
1. juni 2019	Regnskap per 1. tertial 2019 (Rapportering fra virksomheten)	Eget brev fra departementet i 2019
23. september 2019	Saldobalanse per 2. tertial 2019 (sendes DBH)	Eget brev fra departementet i 2019
1. oktober 2019	Regnskap per 2. tertial 2019 (Rapportering fra virksomheten)	Jf. ovenfor
7. oktober 2019	Mål og foreløpig budsjettramme for 2020	Prop. 1 S (2019-2020)
1. november 2019	Budsjettforslag for 2021 (Forslag fra virksomheten til KD)	Tildelingsbrev for 2019, jf. vedlegg: <i>Veiledning til fremstilling budsjettforslag for 2021</i>
Desember 2019	Mål, styringsparametere, tildelt budsjettramme for 2020 og andre føringer (Informasjon fra KD)	Tildelingsbrev for 2020